Становище на Европейския комитет на регионите — Средносрочен преглед на многогодишната финансова рамка (МФР)

(2017/C 017/05)

Докладчик: г-н Luc VAN DEN BRANDE (BE/ЕНП)

Председател на Управителния съвет на Бюрото за връзка Фландрия — Европа (VLEVA)

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Преглед на МФР: общи бележки

1. счита, че многогодишната финансова рамка (МФР) е преди всичко политически инструмент за набелязване и преследване на европейски стратегически цели и че след като МФР предоставя средства за функционирането на Европейския съюз, нейният преглед е предмет предимно на политически, а не на технически дебат;

2. подчертава значението на МФР за гарантиране на предвидимостта на дългосрочните разходи на ЕС и извършването им в съответствие с взаимно договорени общи политики. Тези общи принципи са изключително важни за местните и регионалните власти (МРВ) и други бенефициери на средства от ЕС;

3. отбелязва, че МФР е особено важна за местните и регионалните власти (МРВ), тъй като те играят жизненоважна роля за изпълнението на целите на европейските политики; посочва в този контекст, че регионите и местните власти участват — пряко или косвено — в управлението или разходването на 75 % от бюджета на ЕС;

4. изразява съжаление, че таваните в настоящата МФР за пръв път са по-ниски отколкото в предишната, принуждавайки Европейския съюз да поеме повече отговорности с по-малко финансови ресурси; изтъква още веднъж своята загриженост във връзка с таваните на МФР, посочена в предходни становища ([1]);

5. посочва отново, че ефективността на европейската политика зависи от правилното прилагане на принципа на многостепенното управление, който се счита за общ принцип, приложим по отношение на структурните фондове ([2]), и означава, че всички равнища на управление — в рамките на съответните си правомощия — работят съвместно и ефективно за постигането на политическите цели; във връзка с това отправя предупреждение против намаляването на споделеното управление на програми и опитите за централизиране на фондовете на европейско равнище; подчертава, че от първостепенно значение за ефективността на политиките на ЕС е и прилагането на ориентиран към местните условия подход, който включва процес на сътрудничество между различните равнища на управление, сектори и заинтересовани страни за справяне с проблемите, с които се сблъсква определен географски район;

6. отбелязва, че ЕС е изправен пред непрекъснато понижаване на нивата на инвестиции, а това води до недостиг на инвестиции в ЕС, който по оценки на Комисията достига 370 милиарда евро под равнището си в миналото. Подкрепя усилията на Комисията да допринесе за справяне с този недостиг чрез по-тясно сътрудничество с частния сектор и мерки за мобилизиране на частен капитал посредством Плана за инвестиции за Европа и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ);

7. приветства намерението на Комисията да представи през есента на 2016 г. законодателно предложение за по-силен ЕФСИ след 2018 г., в което следва по-специално да се уточни въпросът за взаимодействията между европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ). В този контекст призовава Комисията да зададе ясни критерии за определяне на допълняемостта на проектите по линия на ЕФСИ и за преодоляване на географския дисбаланс при тези проекти, липсата на трансгранични проекти и дефицита на устойчиви инвестиции в инфраструктура в областта на широколентовите мрежи, енергийната ефективност и транспорта. Освен това подчертава, че е задължително условие прегледът на МФР да включва увеличение на бюджетните позиции, които могат да осигурят финансовата основа за един по-силен ЕФСИ (ЕФСИ 2.0);

([1]) CDR275-2013_00_00_TRA_AC (23-24).

([2]) Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 — {SEC(2011) 1141 final} {SEC(2011) 1142 final}.

8. следва да се проучи дали могат да се привлекат повече инвестиции посредством адаптиране на клаузата за инвестиции, която дава възможност на държавите членки при определени условия да се отклонят от своята средносрочна цел или от договорения план за фискална корекция в контекста на Пакта за стабилност и растеж (ПСР). За инвестиции се считат разходите на държавите членки за проекти, съфинансирани от ЕС в рамките на структурната политика и политиката на сближаване (включително Инициативата за младежка заетост) и на ЕФСИ;

9. приветства усилията за насърчаване на повече частни инвестиции и за съчетаването им с публични инвестиции, с цел създаване на работни места и растеж в европейските региони и местни власти;

10. отбелязва, че настоящата МФР вече е достигнала своя предел, като е изчерпала таваните в някои области и е използвала максималния брой инструменти за гъвкавост, достъпни понастоящем;

11. подчертава необходимостта от цялостен средносрочен преглед на МФР. Има силна нужда от действителен средносрочен преглед както на таваните на МФР, така и на конкретните разпоредби на Регламента за МФР. В прегледа трябва да се вземат под внимание констатациите от преразглеждането и да се предостави на ЕС жизнеспособна бюджетна рамка за изпълнение на политическите му приоритети и преодоляване на предизвикателствата;

12. изтъква, че ако бъдат определени нови приоритети, институциите ще трябва да поемат отговорност за обезпечаване на финансирането на нови задачи или чрез ясно определяне на областите на политика, които вече няма да бъдат сред приоритетите на Съюза, или чрез договаряне на завишени тавани на МФР;

13. припомня на институциите, че оскъдните ресурси не следва да водят до намаляване на общите приоритети на ЕС;

14. приканва институциите да приключат преразглеждането на МФР възможно най-бързо, за да остане достатъчно време за изготвяне на предложенията на Комисията за МФР за периода след 2020 г., които предстои да бъдат представени до 1 януари 2018 г.;

Преглед на МФР: конкретни препоръки

15. предупреждава предварително, макар и да разбира неотложните нужди, че използването на някои механизми за финансиране и доверителни фондове не може да бъде претекст за поддържането на инициативи на Съюза (отчасти) извън бюджета на ЕС — избягвайки по този начин демократичния контрол на Европейския парламент — и за поставянето им под управлението на държавите членки;

Политически приоритети и предизвикателства през втората половина на МФР

16. подчертава, че през втората половина на МФР следва да се обърне внимание на следните политически приоритети и предизвикателства, които оказват пряко или косвено въздействие върху благосъстоянието на европейските граждани:

— насърчаване на работните места, растежа и конкурентоспособността: ЕФСИ беше създаден без преразглеждане на таваните на МФР, а чрез преразпределяне на средства по съществуващи програми (намаляване на „Хоризонт 2020“ с 2,2 млрд. евро и намаляване на Механизма за свързване на Европа с 2,8 млрд. евро); прегледът на МФР би следвало да компенсира свързаните с ЕФСИ съкращения на тези програми;

— увеличаване на синергиите между програмите на ЕС с цел насърчаване на публичните и частните инвестиции в регионите и градовете, по-специално по отношение на целта на ЕС за териториално сближаване. Той потвърждава призива си за цялостно териториално виждане за градските и селските райони като допълващи се функционални пространства;

— справяне с безработицата и особено с младежката безработица: ето защо инициативата за младежка заетост трябва да бъде продължена най-малко до 2020 г., като са обърне особено внимание на интегрирането на младите хора на пазара на труда;

— интегриране на трайно безработните лица на пазара на труда;

— противодействие на причините за дестабилизация и външни кризи;

— справяне с мигрантската и бежанска криза: наличните средства по настоящата функция 3 на МФР не са достатъчни за справяне с този проблем през идните години. Съответният таван на МФР следва да бъде увеличен, за да може да се гарантират приемът и интеграцията на мигрантите, които се поемат предимно от местните и регионалните власти; новата МФР предлага възможност за увеличаване на ресурсите, предназначени за изпълнението на приоритетите на Европейската програма за миграцията;

— гарантиране на вътрешната сигурност и борбата с тероризма: може да се предвиди повишаване на тавана на МФР за функция 3;

— подобряване на социалната закрила във връзка с целта за изпълнение на социалното измерение на ИПС. Социалната закрила е необходимо условие за социалния мир и за икономическия растеж в отделните държави;

— противодействие на демографското предизвикателство, особено чрез по-добро проследяване на разходите, свързани с демографията, по-специално в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове и ЕФСИ;

— справяне с различните кризи, пред които бяха изправени европейските земеделски стопани от началото на действащата МФР;

Компенсация на бюджетните съкращения във връзка с ЕФСИ

17. отбелязва, че „Хоризонт 2020“ и Механизмът за свързване на Европа (МСЕ) са показателни за неправилно функциониране на бюджета: има огромно разминаване между целите и отпуснатите средства за целия програмен период 2014—2020 г., независимо от бюджетните съкращения в полза на новосъздадения Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ);

18. посочва от друга страна, че проектите, финансирани от „Хоризонт 2020“ и Механизма за свързване на Европа, имат значителна европейска добавена стойност;

19. счита, че е твърде рано да се прецени дали създаването на ЕФСИ е довело до евентуална загуба на цялостно финансиране за европейските научноизследователски и инфраструктурни проекти;

20. отново изтъква необходимостта от укрепване на „Хоризонт 2020“ и МСЕ чрез годишната бюджетна процедура с цел да се компенсират максимално съкращенията, договорени по време на преговорите за ЕФСИ, и тези програми да бъдат в състояние да изпълнят съответните си цели, договорени само преди две години;

Инициатива за младежка заетост

21. приветства предприетите от Европейската комисия и бюджетния орган стъпки за съсредоточаването на целия финансов пакет за инициативата за младежка заетост (ИМЗ) още през 2014 и 2015 г., тъй като това даде ясен сигнал за решаващото значение на инициативата като цяло за младите хора в най-силно засегнатите региони;

22. призовава за продължаването на инициативата за младежка заетост след цялостна оценка на нейното изпълнение и последващи корекции, за да се преодолеят съществуващите пречки за изпълнението, включително предоставянето през 2017 г. на нови бюджетни кредити за поети задължения;

23. призовава институциите да изпълнят своите ангажименти, поети по време на преговорите по бюджета на ЕС за 2016 г., и призовава Европейската комисия да извлече поуки от резултатите от оценката на ИМЗ и, ако е целесъобразно, да представи предложения за продължаване на инициативата до 2020 г.;

24. подобно на Инициативата за младежка заетост Комитетът призовава Комисията, в контекста на преразглеждането на МФР да предприеме специална инициатива за подпомагане на интегрирането на трайно безработните лица на пазара на труда;

Гъвкавост

25. се застъпва за гъвкавост в МФР и годишните бюджети, за да се отговори на непредвидени събития или нови предизвикателства, но предупреждава за опасността от прекомерни очаквания в тази област. По-голямата гъвкавост не решава проблема с недостатъчните финансови ресурси за постигане на европейските цели;

26. призовава Европейската комисия да направи оценка на всички разпоредби за гъвкавост на Регламента за МФР с цел премахване на всякакви ограничения, които биха могли да възпрепятстват пълноценното им използване, и подобряване на резултатите от тях;

27. отново припомня на Европейската комисия и бюджетния орган, че съществуват няколко варианта — различни по сложност и осъществимост — и те трябва да бъдат надлежно обсъдени без предубеждения или подозрения;

28. посочва, че когато се прави оценка на вариантите за по-голяма гъвкавост и предсказуемост, трябва да се спазва принципът на добросъвестност и стабилност в рамковите условия за държавите членки и стопанските субекти, като се вземат предвид предишни преразпределения от отделните категории;

29. е на мнение, че горепосочените варианти биха могли да включват:

— по-голяма гъвкавост при преразпределяне на ресурси, първоначално между инструментите и между функциите;

— опростяване на използването на Инструмента за гъвкавост по смисъла на точка 12 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г., защото използването му е възпрепятствано от процедурите за вземане на решение;

— опростена процедура за коригиране и увеличаване на тавана на разходите за справяне с непредвидени обстоятелства или промяна в политическите приоритети;

— повишаване на таваните на МФР както за бюджетните кредити за плащания, така и за бюджетните кредити за поети задължения, така че да отразяват политическите и бюджетните приоритети на ЕС;

— увеличаване на маржа за непредвидени обстоятелства, като крайна мярка, от настоящите 0,03 % от БНД до по-висока стойност;

30. обръща внимание на Съвета, че бюджетните кредити за плащания за специалните инструменти (Инструмента за гъвкавост, Фонда за солидарност на ЕС, Европейския фонд за приспособяване към глобализацията и резерва за спешна помощ) следва да бъдат изчислявани над таваните на МФР, както е при бюджетните кредити за поети задължения;

31. отбелязва, че финансовите пакети за политиката на сближаване не са подходящи за съществено решаване на настоящите кризи с достатъчно гъвкавост, като три от причините за това са дългосрочното им планиране, насочеността им към структурните инвестиции и тематичната концентрация; приканва Европейската комисия да предложи решения за преодоляване на този проблем извън бюджетите на политиката на сближаване;

32. въпреки че предварително разпределените национални пакети, включително тези по политиката на сближаване — не могат да бъдат намалени чрез средносрочния преглед, приканва Европейската комисия да представи, в рамките на своето предложение, точен алгоритъм за това как ще бъдат коригирани тази година финансовите пакети за политиката на сближаване в съответствие с член 7 от Регламента за МФР и как ще се отрази това върху съществуващите механизми за гъвкавост ([3]);

Забавени плащания

33. отбелязва, че, ако опасенията му се оправдаят, МФР за периода 2014—2020 г. ще доведе до още по-голям недостиг на средства в европейския бюджет ([4]); поради липсата на бюджетни кредити за плащания Комисията няма да бъде в състояние да изпълнява задълженията си. Това е особено тревожна тенденция ([5]);

34. подчертава факта, че забавянето на плащанията оказва отрицателно въздействие върху регионите и различни заинтересовани страни в качеството им на бенефициери на бюджета на ЕС, като например риск от загуба на инвестиции, намаляване на дейностите, оттегляне от проекти, краткосрочни заеми и забавяне в изпълнението на оперативните програми. Това намалява и интереса на потенциалните бенефициери поради ниската стабилност на финансирането;

35. предупреждава за настоящите забавени плащания и прекалено оптимистичните допускания на Европейската комисия за намаляване на натрупаните забавяния в края на 2016 г.;

([3]) Съгласно член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета Комисията прави преглед на допустимостта на държавите членки за подкрепа от Кохезионния фонд въз основа на данни на Съюза за БНД за периода 2012—2014 г. за ЕС-27 и впоследствие националните финансови пакети се преизчисляват, като общият нетен ефект от тези корекции не може да надхвърля 4 млрд. евро (както е определено в регламента за МФР).

([4]) Настоящата МФР започна с „дълг“ от 23,4 млрд. евро от предишната рамка, а в края на 2014 г. това забавяне достигна безпрецедентното равнище от 24,7 милиарда евро за програмите за сближаване за периода 2007—2013 г.

([5]) CDR275-2013_00_00_TRA_AC.

36. посочва, че един от елементите, допринасящи за намаляването им, е степента на усвояване на средствата по програмите на политиката на сближаване за програмния период 2007—2013 г. Степента на усвояване към днешна дата е около 88,9 % (не са включени окончателните искания за плащане) и със сигурност няма да достигне 100 %, след като всички окончателни искания за плащане бъдат действително изплатени. Ето защо бюджетните кредити за голяма част от програмите в областта на политиката на сближаване ще бъдат отменени, което на свой ред ще има отрицателно въздействие върху икономическото, териториалното и социалното сближаване на ЕС;

37. изразява опасение, че има вероятност някои аспекти да допринесат за ново забавяне на плащанията през втората половина на МФР и по този начин да застрашат или забавят плащанията за всички заинтересовани страни. Тези аспекти включват следните обстоятелства: настоящите тавани за плащанията ще бъдат намалени още повече след 2018 г. поради прихващането след мобилизирането на средства от маржа за непредвидени обстоятелства през 2014 г.; част от бюджетните кредити за плащания за 2014 г. и 2015 г. се използват за изплащане на предходни забавени плащания; в рамките на допълнителните бюджетни кредити за поети задължения за миграцията е предвидено ранно отпускане на 2 милиарда евро в плащания от ЕСИ фондове за Гърция през 2015 г. и 2016 г. без повишаване на бюджетните кредити за плащания и без увеличение на плащанията;

38. изразява загриженост относно късното приемане на оперативните програми по линия на ЕСИФ и относно риска от ново натрупване на неплатени сметки през втората половина — и особено в края — на МФР; затова призовава Европейската комисия да представи план за плащанията за политиката на сближаване до края на програмния период 2014—2020 г., за да се гарантира, че са на разположение достатъчно средства за извършването на плащанията на държавите членки;

39. призовава за премахване на връщането на излишъка в националните бюджети на държавите членки и приспадането от вноските на държавите членки в бюджета на ЕС за следващата година;

Бюджет, насочен към резултати и икономическо управление

40. отбелязва, че при договарянето на настоящата МФР институциите не са оценили правилно възможните последици от непредвидени кризи и е трябвало да въведат повече гъвкавост в МФР. Един от отговорите на този проблем, наред с по-голяма гъвкавост, може да бъде бюджетиране според основани на обективни данни резултати;

41. приветства инициативата на Европейската комисия да представи „ориентиран към резултатите бюджет“, насочен към въпроса как и в кои области се изразходва бюджетът, как се оценява разходването и как се съобщават резултатите, включително и с цел определяне на критериите за награждаване на държавите членки и регионите, които най-добре управляват средствата;

42. призовава за подобрено финансово отчитане от Европейската комисия. Това означава по-специално актуализирано отчитане на редовни интервали и в стандартизирана форма по съответните ключови данни за всички инструменти/функции в рамките на МФР;

43. застъпва мнението, че разходването на средства на ЕС следва да бъде по-тясно обвързано с предизвикателствата на икономическата политика на държавите членки и координацията на икономическата политика на ЕС; приканва Европейската комисия да осигури по-ефективна връзка между ресурсите на ЕС и координацията на икономическата политика в ЕС, за да бъдат инвестициите съобразени в по-голяма степен с изискванията на икономическата и фискалната политика и политиката по заетостта. Този подход следва да се анализира предварително и задълбочено, включително по отношение на постиженията му в областта на политиката на сближаване, за да се предотврати възможността регионите и техните граждани да пострадат в резултат на макроикономическите политики на държавите членки и да понесат последиците от действия на национално равнище;

Европейска добавена стойност

44. изтъква, че концепцията за европейска добавена стойност все още трябва да бъде надлежно обсъдена, като се вземат под внимание специфичните нужди и интереси на европейските региони и местни власти;

45. предлага да се разработят общи стандарти за оценка, които да се използват за измерване на европейската добавена стойност на операциите, съфинансирани от бюджета на ЕС, въз основа на крайните продукти. Субсидиарността следва да бъде ясен критерий за оценка на тази добавена стойност, тъй като някои инвестиции на ЕС поради своя мащаб е по-добре да се извършват чрез програми на равнището на ЕС, но други ще имат по-голям ефект, ако се управляват на местно или регионално равнище. Тези стандарти биха могли да служат не само за сравняване на допълняемостта на различните европейски програми, но и като основа или обосновка за бъдещи намеси, разпределяне на финансови ресурси между програми и по-целенасочени политики; препоръчва Европейската комисия да се консултира с Комитета на регионите по тази идея;

46. отбелязва, че при преговорите по следващата МФР ще станем свидетели на поредната проява на вечния спор между държавите членки и Европейската комисия за прякото или споделеното управление на програмите. Въпреки че държавите членки като цяло подкрепят националните предварителни разпределения, тъй като те са по-лесни за управление, местните и регионалните нужди и правомощия ще трябва да се зачитат в съответствие с принципа на субсидиарност. От друга страна, единствено стриктното прилагане на принципа на допълняемостта ще доведе до постигане на европейска добавена стойност; в заключение посочва, че програмите със споделено управление са се доказали като правилният подход за съчетаване на тези сили;

47. предлага скалата на нивата на национално съфинансиране да се основава не само на капацитета за финансиране на държавите членки, но и на равнището на икономическо развитие на съответния регион и на приноса на разходите на ЕС към общите цели на Съюза или на европейската добавена стойност: по-високи равнища на съфинансиране от ЕС за европейските приоритети и по-ниски равнища на съфинансиране от ЕС за предимно национални приоритети;

48. счита, че макрорегионалните стратегии и европейското териториално сътрудничество следва да се използват като инструмент за сътрудничество между функционални територии, надхвърлящ административните граници с цел да се отговори на конкретните нужди на европейските граждани и предприятия;

МФР за периода след 2020 г.

Продължителност на следващата МФР

49. отбелязва, в съответствие със становищата на КР относно МФР за периода 2014—2020 г., приети през 2011 г. ([6]) и 2012 г. ([7]), и относно бюджета на ЕС за 2014 г. ([8]), силното предпочитание за удължен десетгодишен бюджетен период, със задължителен съществен междинен преглед след първите пет години;

50. е на мнение, че този вариант ще се комбинира най-добре с многогодишно програмиране, тъй като, от една страна, то предоставя повече стабилност и предсказуемост, по-специално за програми със споделено управление в областта на политиката на сближаване и развитието на селските райони, а от друга, ще има достатъчна гъвкавост в случай на междинно преразглеждане;

51. отбелязва, че предпочитаният 5 + 5-годишен период на МФР се вписва много добре в мандатите на Европейския парламент, Европейската комисия и Европейския комитет на регионите, което води до повишена демократична легитимност и отчетност на следващата МФР;

Собствени ресурси

52. счита, че реформата на собствените ресурси е изключително важна за демократичното и отговорно управление на европейските фондове и изразява съжаление, че не е постигнат съществен напредък в тази област;

53. призовава за въвеждането на нови собствени ресурси в следващата МФР, които да премахнат до голяма степен необходимостта от вноските на държавите членки на база БНД в бюджета на ЕС. Това трябва да се разглежда като част от прегледа на МФР с цел да се проправи пътят за политическо одобрение на нови инициативи относно собствените ресурси навреме, за да бъдат приложими през следващата МФР;

54. подчертава ключовото значение на Групата на високо равнище за собствените ресурси и призовава за осигуряването на подходящо участие на националните парламенти и на местните и регионалните власти в предстоящите обсъждания относно новите собствени ресурси на ЕС;

Единство на бюджета

55. призовава съществуващите специални инструменти — като например Европейския фонд за развитие, резерва за спешна помощ при извънредни ситуации, Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, фонда „Солидарност“ на Европейския съюз и Инструмента за гъвкавост — да бъдат включени в МФР, за да се гарантира демократичната легитимност и отчетност на бюджета на ЕС;

56. отбелязва, че ЕС следва да се съсредоточи върху действителните си нужди, а не върху тавана от 1 % от БНД. Това е една от основните причини, поради които държавите членки създават сателитни инструменти извън бюджета на ЕС и извън демократичния контрол на Европейския парламент, за да се справят с предизвикателства, които не могат да бъдат овладени при толкова недостатъчен бюджет;

([6]) CdR 283/2011 fin.
([7]) CDR1777-2012_00_00_TRA_AC.
([8]) Вж. бележка под линия 5.

Финансови инструменти

57. отправя искане, преди Европейската комисия да представи предложението си за следващата МФР, за задълбочен анализ на използването на финансови инструменти в текущата МФР. Въпреки че не може да се отрече уникалната им роля за привличане на частни инвестиции и за създаване на растеж и работни места, съществуват няколко области, в които използването им не е толкова ефикасно поради очевидната липса на пазарни възможности;

58. подчертава необходимостта от постигане на подходящ баланс между традиционните безвъзмездни средства и новаторските финансови инструменти. Това означава по-широко използване на финансови инструменти, които се оказват полезни в практиката и предлагане на алтернативи в обратния случай. Като цяло, използването на финансови инструменти следва да бъде незадължително за държавите членки, особено по отношение на програмите по политиката на сближаване. Подходящо съчетание от безвъзмездни средства с по-ниски ставки на съфинансиране от ЕС за предимно национални приоритети и по-високи ставки на съфинансиране от ЕС за европейски и регионални приоритети, засилено използване на ефективни финансови инструменти и акцент върху европейската добавена стойност изглежда съвкупно дават отговор на въпроса как бюджетът на ЕС да стане ефективен, постигайки повече резултати с по-малко средства;

Опростяване на процедурите

59. заключава, че най-важното предизвикателство за ЕС днес не е липсата на идеи или решения, а мудността и липсата на гъвкавост на процеса на вземане на решения. Ето защо опростяването на процедурите и по-голямата гъвкавост следва да бъдат първите аспекти, които трябва да се решат при започване на преговорите по предстоящата МФР;

60. приветства общественото допитване относно преразглеждането на Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Съюза, и изразява готовност да сътрудничи за формулиране на предложения за опростяване на процедурите въз основа на установените проблеми в областта;

Специфични бележки

61. подчертава необходимостта от включване на допълващи БВП мерки при разработването на новото поколение европейски структурни и инвестиционни фондове през следващия многогодишен финансов период, както беше посочено в неотдавнашното становище на КР относно „Показатели за териториално развитие — отвъд БВП“;

62. счита, че в следващата МФР следва да се отдели повече внимание на развитието на селските райони и местното развитие, по-специално, като се въведат конкретни мерки за слабонаселените райони, тъй като инвестициите в местни програми и програми за селските райони поддържат икономическия и социалния живот и имат доказан мултиплициращ ефект, като на участващите региони се отреди ключова роля в управлението на инвестициите. Въпреки че доказателствата сочат, че възвръщаемостта на инвестициите може да бъде потенциално по-висока в периферията, отколкото в основните региони, припомня, че критериите за икономическа ефективност сами по себе си не са достатъчни за вземане на решения за разпределението на средствата и че са необходими политически и социални критерии. Програмите за териториално сътрудничество следва да се използват в по-голяма степен и да се интегрират по-добре в рамките на политиката на сближаване с оглед на добавената им стойност за изграждането на общата европейска идентичност;

63. желае да обърне внимание на значението на програмите LIFE и подходящото им финансиране в новата МФР. Програмата LIFE е важен инструмент в подкрепа на финансирането и мобилизирането на местни и регионални политики и проекти в областта на околната среда и климата с европейска добавена стойност. Проектите по програмата LIFE са доказали, че имат важна роля на катализатор за мобилизиране на други фондове на ЕС;

64. трябва да се обърне по-голямо внимание на последиците от демографските промени в Европейския съюз. В тази връзка призовава Комисията да се възползва от МФР за периода след 2020 г. с цел преодоляване на демографското предизвикателство, като взема предвид регионалната и местната демографска ситуация и нейното развитие при разработването на нови инструменти и при вземането на политически решения;

65. в тази връзка припомня, че има не по-малко от 20 отделни правни инструмента на ЕС за финансиране на местното развитие в бюджета на ЕС. Разпоредбите за интегрирано местно развитие и общата стратегическа рамка на съществуващите регламенти за ЕСИФ очевидно не са достатъчни, за да се избегне припокриване и действително да се гарантира интегрирано финансиране между петте европейски структурни и инвестиционни фонда. Поради това следва да разгледаме възможността за:

— опростен и по-консолидиран инструмент за финансиране на ЕС, насочен конкретно към териториалното и местното развитие,

— предоставяне на по-добри правомощия на местните общности да развиват собствени ориентирани към местните условия подходи,

— намаляване както на вертикалните нива на управление на фондове, така и на настоящите хоризонтални „разделения“ на равнището на Комисията и на министерско равнище,

— преминаване към отчитане на изпълнение, основано на резултатите, и по-лек режим за одит.

Брюксел, 15 юни 2016 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите

Markku MARKKULA